LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

Į S A K Y M A S
DĖL KETINAMŲ LIETUVOJE AUGINTI GENETIŠKAI MODIFIKUOTŲ AUGALŲ PASĖLIŲ DEKLARAVIMO IR INFORMACIJOS APIE JUOS TEIKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2007 m. sausio 3 d. Nr. 3D-1
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatymo (Žin., 2001, Nr. 56-1976) 6 straipsnio 2 punktu ir įgyvendindama Ataskaitų, susijusių su Europos Sąjungos aplinkos sektoriaus teisės aktų įgyvendinimu, teikimo Europos Komisijai tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 388 (Žin., 2004, Nr. 53-1804), 5 punktą:

1. T v i r t i n u Ketinamų Lietuvoje auginti genetiškai modifikuotų augalų pasėlių deklaravimo ir informacijos apie juos teikimo taisykles (pridedama).

2. P a v e d u Valstybinei augalų apsaugos tarnybai:

2.1. vykdyti genetiškai modifikuotų augalų (kitų nei sėklinių) pasėlių kontrolę, kaupti ir sisteminti šios kontrolės duomenis;

2.2. iki 2007 m. kovo 1 d. parengti ir patvirtinti šio įsakymo 2.1 punkte nurodytų pasėlių patikros taisykles.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
2006-11-09 raštu Nr. (11-3)-D8-9158

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2007 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. 3D-1

KETINAMŲ LIETUVOJE AUGINTI GENETIŠKAI MODIFIKUOTŲ AUGALŲ PASĖLIŲ DEKLARAVIMO IR INFORMACIJOS APIE JUOS TEIKIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ketinamų Lietuvoje auginti genetiškai modifikuotų augalų pasėlių deklaravimo ir informacijos apie juos teikimo taisyklių (toliau – Taisyklės) tikslas – nustatyti ketinamų Lietuvoje auginti genetiškai modifikuotų (toliau – GM) augalų pasėlių deklaravimo ir informacijos apie juos teikimo tvarką.

2. Šių Taisyklių privalo laikytis – augintojai, auginantys augalus GM augalų pasėliuose (žemės ūkio veiklos subjektai), kontroliuojančiosios valstybės institucijos, valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras (toliau – Centras) ir Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra).

3. Šios Taisyklės netaikomos, kai genetiškai modifikuotų organizmų (toliau – GMO) išleidimo į aplinką veikla skirta kitiems nei pateikimo rinkai tikslams.

4. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Genetiškai modifikuotų augalų pasėliai – žemės ūkio, daržo augalų pasėliai, sodo ar dekoratyvinių augalų, įskaitant dauginamąją medžiagą, medelynai, kurių genetinė medžiaga pakeista tokiu būdu, kuris paprastai nepasitaiko organizmui dauginantis natūraliai ir (arba) natūralios rekombinacijos būdu. Genetiškai modifikuotų augalų pasėliais laikomi ir tie tradiciniai arba ekologiški pasėliai, kuriuose po tyčinio ar atsitiktinio susikryžminimo, išplitus sėkloms ar vegetatyvinėms augalų dalims, randama GMO, kurių kiekis viršija nustatytą atsitiktinio neišvengiamo buvimo mažiausiąją ribą.

GMO unikalus atpažinties kodas – raidinis skaitmeninis kodas, nurodytas 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1830/2003 dėl genetiškai modifikuotų organizmų ir iš jų pagamintų maisto produktų ir pašarų susekamumo ir ženklinimo, ir iš dalies pakeičiančio direktyvą 2001/18/EB (OL 2004 specialusis leidimas, 13 skyrius, 32 tomas, p. 455), 3 straipsnio 4 dalyje.

Kontroliuojančiosios valstybės institucijos – Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, atsakinga už GM augalų sėklinių pasėlių ir sodo bei dekoratyvinių augalų dauginamosios medžiagos kontrolę, ir Valstybinė augalų apsaugos tarnyba, atsakinga už GM augalų (kitų nei sėklinių) pasėlių kontrolę.

Mažiausioji riba – 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1830/2003 nustatyta atsitiktinio ir neišvengiamo GMO buvimo visuose genetiškai nemodifikuotuose produktuose mažiausia riba, kurią peržengus, produktai privalo būti ženklinami kaip GMO arba savo sudėtyje turintys GMO.

Sodo ar dekoratyvinių augalų medelynas – nustatytus reikalavimus atitinkantis medelynas vaisinių ir uoginių sodo ar dekoratyvinių augalų sodmenims, skiepūgliams, ūgliams išauginti ir poskiepiams dauginti.

Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatymas (Žin., 2001, Nr. 56-1976), Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatymas (Žin., 2001, Nr. 102-3623; 2004, Nr. 156-5687), Genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką, pateikimo į rinką tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. D1-225 (Žin., 2004, Nr. 71-2487), Tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus administravimo bei kontrolės 2006 m. taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. 3D-101 (Žin., 2006, Nr. 32-1145), ir Žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotų ribų įbraižymo žemėlapiuose ir darbų organizavimo 2006 metais

taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. 3D-98 (Žin., 2006, Nr. 32-1143).

II. REIKALAVIMAI KETINANTIEMS AUGINTI GM AUGALUS

5. Augintojai, ketinantys auginti GM augalus, privalo:

5.1. laikytis reikalavimų, kaip numatyta Genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką, pateikimo į rinką tvarkos apraše;

5.2. mažiausiai 30 dienų prieš numatytą sėjos ar sodinimo datą informuoti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministeriją ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją apie ketinamas auginti Europos Sąjungoje (toliau – ES) įteisintų GM augalų veisles, įrašytas į Žemės ūkio augalų rūšių veislių ar Daržovių rūšių veislių bendruosius katalogus arba į Nacionalinį augalų veislių sąrašą;

5.3. būti įregistravusiais žemės ūkio ir kaimo valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre;

5.4. žemės ūkio ministro nustatyta tvarka kasmet deklaruoti GM augalų pasėlius, laukų ribas įbraižant ir pažymint žemės blokų žemėlapių fragmentuose;

5.5. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka užtikrinti GM augalų pasėlių sambūvio su tradicinių ir ekologiškų augalų pasėliais reikalavimų laikymąsi.

III. INFORMACIJOS APIE GM AUGALŲ PASĖLIUS TEIKIMAS

6. Agentūra, gavusi paraiškas kartu su žemėlapiais, kuriuose pareiškėjai įbraižė GM augalų pasėlių ribas, žemėlapius nuskenuoja ir kompiuterinėje laikmenoje perdavimo–priėmimo aktu perduoda Centrui ne vėliau kaip per du mėnesius nuo paraiškų pateikimo termino pabaigos.

7. Centras vektorizuoja GM augalų pasėlių ribas, apdoroja ir sistemina, kaupia ir saugo šių taisyklių 6 punkte nustatyta tvarka gautus iš Agentūros duomenis ir suteikia galimybę internetu:

7.1. Valstybinei augalų apsaugos tarnybai – peržiūrėti skaitmeninius žemės blokų duomenis su juose matomomis GM augalų pasėlių (kitų nei sėklinių) laukų ribomis bei teikti vektorinius duomenis *shape* formatu kartu su susijusia atributine informacija, t. y. GM augalų pasėliuose (kituose nei sėkliniuose) augintojo pavadinimas (vardas, pavardė, įmonės pavadinimas), adresas (savivaldybė, seniūnija, vietovė), auginamų GM augalų pavadinimas (gentis, rūšis, GMO unikalus atpažinties kodas), pasėlių plotas ir geografinė padėtis (savivaldybė, seniūnija, žemės bloko numeris);

7.2. Valstybinei sėklų ir grūdų tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos – peržiūrėti skaitmeninius žemės blokų duomenis su juose matomomis GM augalų sėklinių pasėlių laukų ar medelynų ribomis ir išsispausdinti žemėlapį, reikalingą atlikti kontrolę vietoje. Tekstiniai duomenys, t. y. GM augalų sėkliniuose pasėliuose ar medelynuose augintojo pavadinimas (vardas, pavardė, įmonės pavadinimas), adresas (savivaldybė, seniūnija, vietovė), auginamų GM augalų pavadinimas (gentis, rūšis, GMO unikalus atpažinties kodas), GM augalų sėklinių pasėlių ar medelynų plotas ir geografinė padėtis (savivaldybė, seniūnija, žemės bloko numeris), teikiami *Microsoft Excel* programos formatu;

7.3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai – peržiūrėti skaitmeninius žemės blokų duomenis su juose matomomis GM augalų pasėlių laukų ribomis ir išsispausdinti žemėlapį, reikalingą atlikti kontrolę. Statistinė informacija apie auginamus GM augalus, nurodant GM augalų augintojo pavadinimą (pavardė, vardas, įmonės pavadinimas), adresą (seniūnija, savivaldybė, vietovė), auginamų GM augalų pavadinimą (gentis, rūšis, GMO unikalus atpažinties kodas) ir jų plotą, teikiama *Microsoft Excel* programos formatu;

7.4. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai – savo tinklalapyje pateikti nuorodą į Centro tinklalapį, kur yra pateikti Centro paruošti bendrieji statistiniai duomenys apie auginamus GM augalus (nurodant jų gentį, rūšį, GMO unikalų atpažinties kodą ir plotą) pagal savivaldybes.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

8. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

_____